

Tabulky a informace pro daně a podnikání

DATEV

Tabulky a informace
pro daně
a podnikání

2019

Wolters Kluwer

Na publikaci se autorsky podíleli:

RNDr. Ivan Brychta
Ing. Marie Hajšmanová
Ing. Bc. Petr Kameník
Mgr. Vít Lederer

© Wolters Kluwer ČR, 2019

© DATEV eG, 2019

ISBN 978-80-7598-216-2 (brož.)

ISBN 978-80-7598-217-9 (pdf)

Obsah

Seznam souvisejících

právních předpisů..... 18

1 DANĚ 23

1.1 Daň z příjmů fyzických osob – obecně 23

1.1.1 Dílčí základy..... 23

1.1.2 Výdaje (náklady) u jednotlivých dílčích základů 27

1.1.3 Procentní výdaje u FO 28

1.1.4 Nezdánitelné částky podle § 15 ZDP 30

1.1.5 Zdanění příjmů ze společného jmění manželů 32

1.1.6 Zdanění příjmů fyzických osob 33

1.1.7 Slevy na dani podle § 35ba ZDP..... 33

1.1.8 Daňové zvýhodnění na dítě 36

1.2 Daň z příjmů fyzických osob – podnikatel 39

1.2.1 Stanovení daně paušální částkou..... 39

1.2.2 Spolupracující osoba – rozdělení základu daně 40

1.2.3 Společné příjmy a výdaje – způsob rozdělení 40

1.3 Daň z příjmů fyzických osob – závislá činnost 41

1.3.1 Tabulka zdanění záloh 41

1.3.2 Měsíční daňové zvýhodnění na dítě 42

1.3.3 Prohlášení poplatníka (zaměstnance) 43

1.3.4 Roční zúčtování záloh a daňového zvýhodnění 44

1.3.5 Vybrané zaměstnanecké výhody

a související daňový režim 44

1.3.6 Plátce daně ze závislé činnosti 48

1.3.7 Povinný podíl zaměstnanců se zdravotním postižením... 49

1.4 Daň z příjmů právnických osob..... 52

1.4.1 Sazba DPPO a její vývoj od roku 2004 52

1.4.2 Vybrané právnické osoby a související předpisy..... 54

1.4.3 Vazby ZDP na řádky daňového přiznání..... 57

1.4.4 Mateřská a dceřiná společnost 60

1.5 Daň z příjmů – společná ustanovení 62

1.5.1 Zvláštní sazba daně..... 62

1.5.2 Dary	70
1.5.3 Slevy na dani – přehled	72
1.5.4 Slevy na dani u zaměstnanců se zdravotním postižením	73
1.5.5 Slevy na dani z titulu investičních pobídek	74
1.5.6 Odpočet na podporu výzkumu a vývoje	77
1.5.7 Odpočty na podporu odborného vzdělávání.....	78
1.5.8 Uplatnění daňové ztráty	79
1.5.9 Zálohové období, zálohy	81
1.5.10 Splatnost pololetních záloh na daň	83
1.5.11 Splatnost čtvrtletních záloh na daň.....	83
1.5.12 Přehled platných pokynů k ZDP	84
1.6 Daňové odpisy	86
1.6.1 Odpisové skupiny a minimální doba odpisování.....	86
1.6.2 Speciální způsoby odpisování hmotného majetku.....	86
1.6.3 Zařídění majetku do odpisových skupin	88
1.6.4 Rovnoměrný odpis – maximální sazby odpisů.....	99
1.6.5 Zrychlený odpis – koeficienty a výpočet.....	100
1.6.6 Odpisy nehmotného majetku – způsob a délka odpisování	102
1.6.7 „Odpis“ oceňovacího rozdílu a goodwillu.....	103
1.7 Daňové rezervy a opravné položky	104
1.7.1 Přehled daňových rezerv	104
1.7.2 Přehled daňových opravných položek	107
1.8 Daň dědická a darovací do 31. 12. 2013	111
1.8.1 Porovnání osvobození přijatých darů v ZDP/ZDDP	112
1.8.2 Předmět daně.....	114
1.8.3 Rozdělení poplatníků do skupin.....	115
1.8.4 Sazby daně dědické.....	115
1.8.5 Sazby daně darovací.....	116
1.8.6 Základní osvobození od daně dědické a darovací	118
1.8.7 Termíny podání přiznání a placení daní	118
1.9 Daň z nabytí nemovitých věcí.....	119
1.9.1 Předmět daně a právní vymezení.....	119
1.9.2 Poplatník daně.....	120
1.9.3 Sazba daně (historický vývoj)	120

1.9.4 Termíny podání přiznání a placení daně z nabytí nemovitých věcí	122
1.10 Daň z nemovitých věcí	123
1.10.1 Předmět daně z nemovitých věcí.....	123
1.10.2 Základní sazby daně z pozemků.....	124
1.10.3 Základní sazby daně u staveb a jednotek	126
1.10.4 Termíny podání přiznání a placení daně.....	129
1.10.5 Umístění spisu k dani z nemovitých věcí na územních pracovištích FÚ.....	130
1.10.6 Pokyny a informace k dani z nemovitých věcí	132
1.11 Daň silniční	133
1.11.1 Sazby daně	133
1.11.2 Snížení daně	134
1.11.3 Zvýšení daně	137
1.11.4 Sleva na dani	138
1.11.5 Termíny podání přiznání a placení daně a záloh na daň	138
1.12 Ekologické daně	139
1.12.1 Přehled ekologických daní.....	139
1.12.2 Termíny podání přiznání a placení daně.....	139
1.12.3 Sazby daně ze zemního plynu a některých dalších paliv .	140
1.12.4 Sazby daně z pevných paliv.....	140
1.12.5 Sazby daně z elektřiny	141
1.13 Spotřební daně	141
1.13.1 Přehled spotřebních daní a limity k jejímu zajištění...	141
1.13.2 Termíny podání přiznání a placení daně.....	142
1.13.3 Sazby daně z minerálních olejů	144
1.13.4 Zdanění směsí minerálních olejů a zdanění v některých speciálních případech	146
1.13.5 Sazby daně z lihu	150
1.13.6 Sazby daně z piva.....	150
1.13.7 Sazby daně z vína a meziproduktů	151
1.13.8 Sazby daně z tabákových výrobků.....	152
1.13.9 Sazby daně ze surového tabáku.....	154
1.13.10 Sazby daně ze zahřívání tabákových výrobků	154
1.13.11 Přestupky na úseku správy spotřebních daní	154

1.14 Daň z přidané hodnoty	158
1.14.1 Vymezení ekonomické činnosti	158
1.14.2 Vymezení obratu pro účely zákona o DPH.....	159
1.14.3 Předmět daně a související ustanovení ZDPH – rychlá orientace.....	160
1.14.4 Způsob výpočtu a zaokrouhlení DPH.....	162
1.14.5 Tuzemské sazby DPH – vývoj	164
1.14.6 Tuzemské sazby DPH – aplikace.....	165
1.14.7 Seznam zboží podléhajícího první snížené sazbě	169
1.14.8 Seznam zboží podléhajícího druhé snížené sazbě	171
1.14.9 Seznam služeb podléhajících první snížené sazbě	172
1.14.10 Seznam služeb podléhajících druhé snížené sazbě ..	174
1.14.11 Seznam plnění, při jejichž provádění se subjekty, které vykonávají veřejnou správu, považují za osobu povinnou k dani	175
1.14.12 Umělecká díla, sběratelské předměty a starožitnosti	176
1.14.13 Přenos daňové povinnosti mezi tuzemskými plátcí ..	177
1.14.14 Seznam zboží, u kterého se při dodání v tuzemsku použije režim přenesení daňové povinnosti	179
1.14.15 Zdaňovací období	181
1.14.16 Termíny podání přiznání a placení DPH.....	183
1.14.17 Termíny podání dalších daňových tvrzení nebo žádostí o vrácení daně.....	185
1.14.18 Způsob podání daňových tvrzení plátcí DPH.....	187
1.15 Ostatní daňové a související předpisy	188
1.15.1 Daň z hazardních her	188
1.15.2 Evidence tržeb.....	189
1.16 Placení daní / daňový řád / poplatky / sankce	190
1.16.1 Lhůty v daňovém řízení	190
1.16.2 Zaokrouhlování daní	194
1.16.3 Přehled opravných a dozorčích prostředků.....	194
1.16.4 Přehled a výše sankcí v daňovém řízení a podobných řízeních (výběr).....	195
1.16.5 Přehled a výše sankcí podle zákona o účetnictví.....	200
1.16.6 Pořadí splatnosti závazků vůči správci daně a z titulu pojistného.....	203

1.16.7 Struktura daňové správy	203
1.16.8 Přehled finančních úřadů, adres a spojení	205
1.16.9 Finanční úřady a bankovní spojení pro placení daně	219
1.16.10 Celní úřady a bankovní spojení pro placení daně	223
1.16.11 Daňový kalendář 2019 – vybrané povinnosti.....	228
1.16.12 Správní poplatky v celním a daňovém řízení.....	232
1.16.13 Soudní poplatky	235
1.16.14 Místní poplatky	236
1.17 Mezinárodní zdanění	236
1.17.1 Přehled platných smluv České republiky o zamezení dvojitého zdanění v oboru daní z příjmů, resp. z příjmů a z majetku	236
1.17.2 Vznik stálé provozovny (dle smluv o zamezení dvojitého zdanění)	240
1.17.3 Další sazby dle smluv o zamezení dvojitého zdanění	243

2 Cestovní náhrady

2.1 Přehled cestovních náhrad.....	251
2.2 Sazby stravného v tuzemsku	252
2.3 Základní sazby stravného v cizí měně.....	254
2.3.1 Základní sazby stravného v cizí měně pro rok 2019	254
2.4 Sazby základních náhrad za používání silničních motorových vozidel	261
2.5 Průměrné ceny pohonných hmot pro zaměstnance ...	262
2.5.1 Lhůty, výpočet a zaokrouhlování cestovních náhrad ...	263
2.6 Přehled vzdáleností mezi vybranými městy v ČR	265
2.7 Přehled vzdáleností mezi vybranými evrop. městy ...	271

3 Účetnictví

3.1 Účetní jednotky	275
3.1.1 Kategorie účetních jednotek	276
3.1.2 Kategorie skupin účetních jednotek.....	277
3.2 Formy vedení účetnictví	278
3.3 Účetní závěrka a její rozsah.....	280
3.3.1 Rozsah účetní závěrky podnikatelských subjektů	282
3.4 Prováděcí předpisy a standardy.....	282

3.5 Účetní období	283
3.6 Účtová osnova.....	285
3.7 Podmínky pro audit	287
3.8 Podmínky pro konsolidaci	289
3.9 Zveřejňování údajů z účetní závěrky	291
4 Mzdy a platy	293
4.1 Minimální mzda.....	294
4.2 Zaručená mzda	295
4.3 Ztížené pracovní prostředí.....	296
4.4 Počet pracovních dnů (hodin)	297
5 Pojištění – pracovní úrazy a nemoci z povolání.....	298
5.1 Splatnost pojistného.....	301
5.2 Sazby pojistného	301
6 Zdravotní pojištění.....	306
6.1 Účast zaměstnanců na pojištění	306
6.2 Vyměřovací základ zaměstnance	307
6.3 Vyměřovací základ OSVČ.....	309
6.4 Vyměřovací základ pojistného u osoby, za kterou je plátcem pojistného stát.....	310
6.5 Vyměřovací základ u osoby bez zdanitelných příjmů	311
6.6 Výše, výpočet a splatnost pojistného a záloh	311
6.7 Vybrané povinnosti ve vztahu k zdravotnímu pojištění ..	313
6.8 Číselník zdravotních pojišťoven	314
7 Pojistné na sociální zabezpečení	315
7.1 Zaměstnanci a jejich vyměřovací základ	315
7.1.1 Smluvní zaměstnanec	318
7.1.2 Zahraniční zaměstnanec	319
7.1.3 Minimální a maximální vyměřovací základ zaměstnance ..	319
7.1.4 Vyměřovací základ zaměstnavatele.....	319

7.2 Vyměřovací základ OSVČ pro pojistné na sociální zabezpečení	320
7.2.1 Vyměřovací základ OSVČ pro pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti.....	321
7.2.2 Vyměřovací základ OSVČ pro nemocenské pojištění ...	322
7.2.3 Vyměřovací základ při dobrovolné účasti	326
7.3 Výše, výpočet a splatnost pojistného a záloh	326
7.4 Vybrané povinnosti ve vztahu k sociálnímu zabezpečení	330
 8 Nemocenské pojištění	 332
8.1 Přehled dávek	332
8.2 Výše dávek nemocenského pojištění	334
8.2.1 Ošetřovné	337
8.2.2 Peněžitá pomoc v mateřství	338
8.2.3 Otcovská poporodní péče (péče otce o dítě po jeho narození)	339
8.2.4 Dlouhodobé ošetřovné	340
8.3 Náhrada mzdy / platu v pracovní neschopnosti / karanténě	341
 9 Důchody	 343
9.1 Přehled druhů důchodů	343
9.2 Starobní důchod	345
9.2.1 Starobní důchody – rozdělení.....	345
9.2.2 Důchodový věk	345
9.2.3 Výše starobního důchodu (předčasného starobního důchodu)	348
9.3 Invalidní důchod	352
 10 Důchodové spoření	 354
10.1 Způsob ukončení důchodového spoření	354
 11 Životní a existenční minimum	 356

12 Státní sociální podpora	358
12.1 Přehled dávek státní sociální podpory.....	358
12.1.1 Přídavek na dítě.....	360
12.1.2 Příspěvek na bydlení	362
12.1.3 Porodné.....	364
12.1.4 Rodičovský příspěvek.....	365
13 Dávky pěstounské péče	366
13.1 Příspěvek na úhradu potřeb dítěte	366
13.2 Příspěvek při ukončení pěstounské péče	367
13.3 Odměna pěstouna.....	367
13.3.1 Odměna osoby v evidenci.....	367
13.3.2 Odměna osoby pečující.....	368
13.4 Příspěvek při převzetí dítěte – jen osobě pečující	368
13.5 Příspěvek na zakoupení motorového vozidla – jen osobě pečující.....	369
14 Finance	370
14.1 Základní sazby ČNB – vývoj od roku 2001	370
14.2 Číselník kódů platebního styku v ČR (ČKPS)	372
14.3 Jednotné kurzy pro zdaňovací období 2007 až 2018	376
14.4 Stanovení kurzů pro daňové účely.....	379
15 Živnostenský zákon	386
15.1 Definice živnosti.....	386
15.2 Co není živností.....	386
15.3 Všeobecné podmínky provozování živnosti	389
15.4 Zvláštní podmínky provozování živnosti	389
15.5 Překážky provozování živnosti.....	390
15.6 Lhůty podle ŽZ	391
15.7 Řemeslné živnosti	392
15.8 Vázané živnosti	395
15.9 Koncesované živnosti.....	396
15.10 Volná živnost: Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 ŽZ	398

16 Smluvní vztahy podle občanského zákoníku	402
16.1 Převedení věci do vlastnictví jiného	402
16.2 Přenechání věci k užití jinému	403
16.3 Závazky ze schovacích smluv	404
16.4 Závazky ze smluv příkazního typu	404
16.5 Zájezd	405
16.6 Závazky ze smluv o přepravě	406
16.7 Dílo	406
16.8 Péče o zdraví	406
16.9 Kontrolní činnost	407
16.10 Závazky ze smlouvy o účtu, jednorázovém vkladu, akreditivu a inkasu	407
16.11 Závazky ze zaopatřovacích smluv	408
16.12 Společnost	408
16.13 Tichá společnost	409
16.14 Závazky z odvážných smluv	409
16.15 Nepojmenovaná smlouva	410
17 Evropa	411
17.1 Evropská unie	411
17.1.1 Smlouvy	411
17.1.2 Cíle a základní svobody	411
17.1.3 Orgány EU	412
17.1.4 Legislativní proces EU	413
17.2 Daňová politika v Evropské unii	414
17.2.1 Nepřímé daně	414
17.2.2 Přímé daně	421
17.3 Publikace a databáze	428
17.3.1 Komise EU	429
17.3.2 OECD	429
17.3.3 CFE	429
17.3.4 ETAF	430
Rejstřík	435

Předmluva

Dostává se Vám do rukou zajímavá pomůcka – Tabulky a informace pro daně a podnikání, jejímž cílem je poskytnout přehled nejdůležitějších pojmů, sazeb, čísel, postupů a údajů z daňových zákonů a ze zákonů s nimi souvisejících. Tabulky a další přehledy jsou určeny především těm z Vás, kdo podnikají, řídí podnikatelské subjekty, nebo provádějí kontrolní činnost v těchto subjektech, pro snadný a rychlý přístup k důležitým údajům. Z důvodů zjednodušení a zpřehlednění tabulek byly v některých případech texty zkráceny či jinak zjednodušeny. Autoři proto doporučují v případě potřeby přesné citace předpisů využít znění konkrétního ustanovení zákona či jiného předpisu.

autoři

Uvítáme Vaše náměty na rozšíření předkládaných tabulek a údajů, případně tipy na tabulky zcela nové, neboť příručka bude každý rok aktualizována.

Návrhy nám zasílejte na adresu: danove.tabulky@aspi.cz

Zkratky užitých právních předpisů

DŘ	zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád
OBZ	zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník (platný do 31. 12. 2013)
OZ	zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník (platný do 31. 12. 2013)
NOZ	zákon č. 89/2012 Sb., „nový“ občanský zákoník (platný od 1. 1. 2014)
ZCN	zákon č. 119/1992 Sb., o cestovních náhradách (platný do 31. 12. 2006)
ZDDPN	zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, darovací a z převodu nemovitostí (platný do 31. 12. 2013)
ZDN	zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí
ZDP	zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů
ZDPH	zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty
ZOK	zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích (platný od 1. 1. 2014)
ZOM	zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku
ZoR	zákon č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů
ZP	zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce
ZSDP	zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků (platný do 31. 12. 2010)
ZSD	zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních
ZÚ	zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví
ZO340	zákonné opatření č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí (platné od 1. 1. 2014)
ŽZ	zákon č. 455/1991 Sb., živnostenský zákon

Ostatní zkratky

aj.	a jiné
apod.	a podobně
a. s.	akciová společnost
B2B	Business to Business, druh elektronického obchodování
B2C	Business to Customer, druh elektronického obchodování
cm ³	centimetr krychlový
CZ-CC	Klasifikace stavebních děl CZ-CC
CZ-CPA	Klasifikace produkce CZ-CPA
č.	číslo
čj.	číslo jednací
ČNB	Česká národní banka
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DHM	dlouhodobý hmotný majetek
DIČ	daňové identifikační číslo
DPH	daň z přidané hodnoty
DNM	dlouhodobý nehmotný majetek

ECOFIN	The Economic and Financial Affairs Council, Rada ministrů hospodářství a financí
EET	elektronická evidence tržeb
EHP	Evropský hospodářský prostor (tvořen členskými státy EU, Norskem, Islandem a Lichtenštejnskem)
EHS	Evropské hospodářské společenství
ES	Evropské společenství
ESD	Evropský soudní dvůr
ESUO	Evropské společenství uhlí a oceli
EU	Evropská unie
EURATOM	Evropské společenství atomové energie
FO	fyzická osoba
FÚ	finanční úřad
FZ	Finanční zpravodaj
GFR	Generální finanční ředitelství
hl	hektolitr
HM	hmotný majetek
IČ	identifikační číslo organizace
JČS	jiný členský stát (pojem zákona o DPH)
kat.	kategorie
k. s.	komanditní společnost
Kč	koruna česká
kg	kilogram
km	kilometr
kW	kilowatt
m	metr
max.	maximálně(i)
min.	minimálně(i)
MF	Ministerstvo financí ČR
mil.	milion
mj.	mimo jiné
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR
MZV	Ministerstvo zahraničních věcí ČR
např.	například
násl.	následující
NER	nerezident
NM	nehmotný majetek
odst.	odstavec
OM	obchodní majetek
OP	opravné položky
OR	obchodní rejstřík
OSVČ	osoba samostatně výdělečně činná
OŽP	ochrana životního prostředí
písm.	písmeno
PO	právnícká osoba
pokr.	pokračování
popř.	popřípadě
PVZU	prováděcí vyhláška k zákonu o účetnictví
RD	rodinný dům
resp.	respektive

REZ	rezident
ROB	rozpočty obcí
ROK	rozpočty krajů
s.	strana
s. r. o.	společnost s ručením omezeným
Sb.	Sbírka zákonů
Sb. m. s.	Sbírka mezinárodních smluv
SCE	Societas Cooperativa Europae, evropské družstvo
SE	Societas Europea, evropská společnost
SFŽP	Státní fond životního prostředí
SJM	společné jmění manželů
SKP	Standardní klasifikace produkce
SVJ	Společenství vlastníků jednotek
SZDZ	smlouva o zamezení dvojímu zdanění
t	tuna
tis.	tisíc
tj.	to jest
TP	technický průkaz
tzv.	tak zvaný
ÚzP	Územní pracoviště (příslušného finančního úřadu)
v. o. s.	veřejná obchodní společnost
vč.	včetně
VPP	veřejně prospěšný poplatník (z pohledu daní z příjmů)
VR	veřejný rejstřík
VZ	vyměřovací základ
ZK	základní kapitál

Seznam souvisejících právních předpisů

Zákon	Poslední novela
zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční	č. 63/2017 Sb.
zákon č. 42/1994 Sb., o penzijním připojištění se státním příspěvkem	č. 183/2017 Sb.
zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění	č. 282/2018 Sb.
zákon č. 67/2013 Sb., kterým se upravují některé otázky související s poskytováním plnění spojených s užíváním bytů a nebytových prostorů v domě s byty	č. 104/2015 Sb.
zákon č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách	č. 84/2015 Sb.
zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník	č. 171/2018 Sb.
zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích	č. 458/2016 Sb.
zákon č. 92/1991 Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby	č. 308/2018 Sb.
zákon č. 93/2009 Sb., o auditorech	č. 94/2018 Sb.
zákon č. 96/1993 Sb., o stavebním spoření	č. 307/2018 Sb.
zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád	č. 307/2018 Sb.
zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů	č. 183/2017 Sb.
zákon č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu	č. 377/2015 Sb.
zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi	č. 309/2018 Sb.
zákon č. 112/2016 Sb., o evidenci tržeb	č. 8/2018 Sb.
zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální pomoci	č. 320/2018 Sb.
zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon	č. 183/2017 Sb.
zákon č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností	č. 298/2016 Sb.
zákon č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže	č. 262/2017 Sb.
zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní	č. 365/2017 Sb.
zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku	č. 225/2017 Sb.

zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění	č. 191/2018 Sb.
zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)	č. 307/2018 Sb.
zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)	č. 169/2018 Sb.
zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech	č. 225/2017 Sb.
zákon č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách (účinný od 1. 1. 2017)	č. 251/2017 Sb.
zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění	č. 92/2018 Sb.
zákon č. 187/2016 Sb., o dani z hazardních her (účinný od 1. 1. 2017)	č. 298/2016 Sb.
zákon č. 190/2004 Sb., o dluhopisech	č. 307/2018 Sb.
zákon č. 191/1950 Sb., směnečný a šekový	č. 91/2012 Sb.
zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách (účinný do 31. 12. 2016)	č. 380/2015 Sb.
zákon č. 234/2014 Sb., o státní službě (služební zákon)	č. 335/2018 Sb.
zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty	č. 6/2019 Sb.
zákon č. 240/2013 Sb., o investičních společnostech a investičních fondech	č. 204/2017 Sb.
zákon č. 242/2016 Sb., celní zákon	č. 183/2017 Sb.
zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství	č. 299/2017 Sb.
zákon č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu	č. 307/2018 Sb.
zákon č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru	č. 307/2018 Sb.
zákon č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů (obsahuje mj. zákony upravující tzv. ekologické daně)	č. 183/2017 Sb.
zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce	č. 333/2018 Sb.
zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád	č. 94/2018 Sb.
zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob	č. 287/2018 Sb.
zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů	č. 301/2017 Sb.
zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí	č. 225/2017 Sb.

zákonné opatření č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí	č. 254/2016 Sb.
zákonné opatření č. 344/2013 Sb., o změně daňových zákonů v souvislosti s novým občanským zákoníkem	č. 242/2016 Sb.
zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních	č. 4/2019 Sb.
zákon č. 397/2012 Sb., o pojistném na důchodové spoření (účinný do 31. 12. 2015)	č. 376/2015 Sb.
zákon č. 426/2011 Sb., o důchodovém spoření (účinný do 31. 12. 2017)	č. 376/2015 Sb.
zákon č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření	č. 296/2017 Sb.
zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti	č. 327/2017 Sb.
zákon č. 455/1991 Sb., živnostenský zákon	č. 171/2018 Sb.
zákon č. 523/1992 Sb., o daňovém poradenství a Komoře daňových poradců ČR	č. 94/2018 Sb.
zákon č. 526/1990 Sb., o cenách	č. 183/2017 Sb.
zákon č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích	č. 182/2018 Sb.
zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon	č. 167/2018 Sb.
zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví	č. 183/2017 Sb.
zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích	č. 170/2017 Sb.
zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení	č. 335/2018 Sb.
zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů	č. 306/2018 Sb.
zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti	č. 92/2018 Sb.
zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění	č. 297/2017 Sb.
zákon č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů	č. 170/2017 Sb.
zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích	č. 307/2018 Sb.

Vyhláška	Poslední novela
vyhláška č. 114/2002 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb	č. 353/2015 Sb.
vyhláška č. 125/1993 Sb., kterou se stanoví podmínky a sazby zákonného pojištění odpovědnosti organizace za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání	č. 487/2001 Sb.

vyhláška č. 254/2018 Sb., o stanovení výše základních sazeb zahraničního stravného pro rok 2019	–
vyhláška č. 298/2014 Sb., o stanovení seznamu katastrálních území s přiřazenými průměrnými základními cenami zemědělských pozemků	č. 288/2018 Sb.
vyhláška č. 333/2018 Sb., o změně sazby základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stravného a o stanovení průměrné ceny pohonných hmot pro účely poskytování cestovních náhrad (pro rok 2019)	–
vyhláška č. 419/2013 Sb., k provedení zákonného opatření Senátu o dani z nabytí nemovitých věcí	č. 457/2017 Sb.
vyhláška č. 441/2013 Sb., k provedení zákona o oceňování majetku (oceňovací vyhláška)	č. 457/2017 Sb.
vyhláška č. 518/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o zaměstnanosti	č. 444/2017 Sb.

Nařízení vlády	Poslední novela
nařízení vlády č. 278/2008 Sb., o obsahových náplních jednotlivých živností	č. 178/2017 Sb.
nařízení vlády č. 341/2017 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě (od 1. 1. 2018 nahradilo dřívější nařízení vlády č. 564/2006 Sb.)	č. 332/2018 Sb.
nařízení vlády č. 351/2013 Sb., kterým se určuje výše úroků z prodlení a nákladů spojených s uplatněním pohledávky (a další ...)	č. 434/2017 Sb.
nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci	č. 246/2018 Sb.
nařízení vlády č. 361/2014 Sb., o stanovení dodání zboží nebo poskytnutí služby pro použití režimu přenesení daňové povinnosti	č. 296/2016 Sb.
nařízení vlády č. 366/2013 Sb., o úpravě některých záležitostí souvisejících s bytovým spoluvlastnictvím	–
nařízení vlády č. 376/2017 Sb., o vyloučení některých tržeb z evidence tržeb (platné do 31. 12. 2018)	–
nařízení vlády č. 495/2001 Sb., kterým se stanoví rozsah a bližší podmínky poskytování ostatních ochranných pracovních prostředků, mycích, čisticích a desinfekčních prostředků	–

nařízení vlády č. 567/2006 Sb., o minimální mzdě, o nejnižších úrovních zaručené mzdy, o vymezení ztíženého pracovního prostředí a o výši příplatku ke mzdě za práci ve ztíženém pracovním prostředí	č. 373/2018 Sb.
nařízení vlády č. 591/2006 Sb., o bližších minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništích	č. 136/2016 Sb.
nařízení vlády č. 592/2006 Sb., o podmínkách akreditace a provádění zkoušek z odborné způsobilosti	č. 136/2016 Sb.

1 DANĚ

1.1 Daň z příjmů fyzických osob – obecně

1.1.1 Dílčí základy

Označení dílčího základu	Vymezení v ZDP
dílčí základ daně obsahující příjmy ze závislé činnosti: - plnění v podobě příjmu ze současného nebo dřívějšího pracovněprávního, služebního nebo členského poměru a obdobného poměru, v nichž poplatník při výkonu práce pro plátce příjmu je povinen dbát příkazů plátce - plnění v podobě funkčního požitku, tj. - funkčního platu a plnění poskytovaného v souvislosti se současným nebo dřívějším výkonem funkce, jejichž výše se stanoví podle zákona upravujícího platy a další náležitosti spojené s výkonem funkce představitelů státní moci (kromě prezidenta), některých státních orgánů a soudců - odměny za výkon funkce a plnění poskytovaného v souvislosti se současným nebo dřívějším výkonem funkce v orgánech obcí a jiných orgánech územní samosprávy, státních orgánech, spolcích a zájmových sdruženích, odborových organizacích, komorách a jiných orgánech a institucích - příjmy za práci člena družstva, společníka společnosti s r. o. a komanditisty k. s. - odměny člena orgánu právnické osoby a likvidátora - příjmy plynoucí v souvislosti se současným, budoucím nebo dřívějším výkonem činnosti, ze které plynou příjmy uvedené v předchozím, bez ohledu na to, zda plynou od plátce, u kterého poplatník tuto činnost vykonává nebo od jiného plátce	§ 6 ZDP
dílčí základ daně obsahující příjmy ze samostatné činnosti: - příjem ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství - příjem ze živnostenského podnikání - příjem z jiného podnikání neuvedeného v předchozím, k němuž je třeba podnikatelské oprávnění - podíl společníků v. o. s. a komplementářů k. s. na zisku	§ 7 ZDP

- příjem z užití nebo poskytnutí práv z průmyslového vlastnictví, autorských práv vč. práv příbuzných právu autorskému, a to vč. příjmů z vydávání, rozmnožování a rozšiřování literárních a jiných děl vlastním nákladem - příjem z výkonu nezávislého povolání - příjem z nájmu majetku zařazeného v obchodním majetku	§ 7 ZDP (pokr.)
dílčí základ daně obsahující příjmy z kapitálového majetku, a to mj. : - podíly na zisku obchodní korporace - podíly na zisku podílového fondu, je-li v něm podíl představován cenným papírem - úroky z držby cenných papírů - podíly na zisku tichého společníka - úroky, výhry a jiné výnosy z vkladů na vkladních knížkách, úroky z peněžních prostředků na nepodnikatelském účtu - výnosy z jednorázového vkladu a z vkladu jemu na roveň postaveného - dávky penzijního připojištění se státním příspěvkem, dávky doplňkového penzijního spoření a penzijního pojištění u instituce penzijního pojištění - plnění ze soukromého životního pojištění nebo jiný příjem z pojištění osob, který není pojistným plněním a nezakládá zánik pojistné smlouvy - úroky a jiné výnosy z poskytnutých úvěrů nebo zápůjček, úroky z prodlení, poplatky z prodlení, úroky z práva na dorovnání, úroky z vkladů na podnikatelských účtech a úroky z hodnoty splaceného vkladu ve smluvené výši členů obchodních korporací - úrokové a jiné výnosy z držby směnky (např. diskont z částky směnky, úrok ze směnečné sumy) - plnění ze zisku svěrenského fondu nebo rodinné fundace¹⁾ - rozdíl mezi vyplacenou jmenovitou hodnotou dluhopisu vč. vkladního listu nebo vkladu jemu na roveň postaveného a emisním kursem při jejich vydání (v případě předčasného zpětného odkupu se použije místo jmenovité hodnoty cena zpětného odkupu)	§ 8 ZDP
dílčí základ daně obsahující příjmy z nájmu, a to: - z nájmu nemovitých věcí nebo bytů - z nájmu movitých věcí, kromě příležitostného nájmu	§ 9 ZDP

dílčí základ daně obsahující ostatní příjmy, a to např.: - z příležitostných činností nebo z příležitostného nájmu movitých věcí, včetně příjmů ze zemědělské výroby a lesního a vodního hospodářství, které nejsou provozovány zemědělským podnikatelem - z úplatného převodu nemovité věci, cenného papíru a jiné věci - z převodu účasti na s. r. o., komanditisty na k. s. nebo z převodu družstevního podílu - ze zděděných práv z průmyslového a jiného duševního vlastnictví včetně práv autorských a práv příbuzných právu autorskému - přijaté výživné, důchody a obdobné opakující se požitky - podíl člena obchodní korporace (s výjimkou společníka v. o. s., komplementáře k. s.) na likvidačním zůstatku - podíl majitele podílového listu z podílu připadajícího na podílový list při zrušení podílového fondu, s výjimkou splynutí nebo sloučení podílového fondu - vypořádací podíl při zániku účasti člena obchodní korporace (s výjimkou společníka v. o. s. a komplementáře k. s.) nebo další podíl na majetku transformovaného družstva - vrácení emisního ážia, příplatku mimo základní kapitál a obdobná plnění - výhry z hazardních her - výhry z reklamních soutěží a reklamních slosování - ceny z veřejných soutěží, ze sportovních soutěží a ceny ze soutěží, v nichž je okruh soutěžících omezen podmínkami soutěže, anebo jde o soutěžící vybrané pořadatelem soutěže - příjmy, které společník v. o. s. nebo komplementář k. s. obdrží v souvislosti s ukončením účasti na v. o. s. nebo k. s. od jiné osoby než od v. o. s. nebo k. s., v níž ukončil účast - z převodu jmění na společníka a příjmy z vypořádání podle zákona o přeměnách obchodních společností a družstev - příjem z jednorázové náhrady práv s povahou opakování plnění na základě ujednání mezi poškozeným a pojistitelem - příjem z výměnky - příjem obmyšleného ze svěřenského fondu - bezúplatný příjem - příjem z rozpuštění rezervního fondu vytvořeného ze zisku nebo z rozpuštění obdobného fondu - výsluhový příspěvek a odbytné u vojáků z povolání a příslušníků bezpečnostních sborů	§ 10 ZDP
---	----------

- plat prezidenta republiky a víceúčelová paušální náhrada výdajů spojených s výkonem jeho funkce - renta a víceúčelová paušální náhrada poskytovaná bývalému prezidentu republiky po skončení funkce	§ 10 ZDP (pokr.)
--	---------------------

Dílčí základ podle § 6 ZDP se zvyšuje:

- o **povinné pojistné**, tj. částku odpovídající:
 - pojistnému na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a
 - pojistnému na veřejné zdravotní pojištění, které je z těchto příjmů povinen platit zaměstnavatel.
- Částka odpovídající povinnému pojistnému se při výpočtu připočte k příjmu podle § 6 ZDP i u zaměstnance, u kterého povinnost platit povinné pojištění zaměstnavatel nemá (z důvodu, že se odvod povinného pojistného neřídí právními předpisy ČR nebo že se na zaměstnance vztahuje zcela či částečně povinné zahraniční pojištění stejného druhu).

Výjimka

- Od roku 2019 platí, že v případě, že by zaměstnavatel neměl povinnost platit povinné pojistné, ale na zaměstnance se vztahovalo zcela nebo částečně povinné zahraniční pojištění stejného druhu, které se řídí právními předpisy JČS EU, státu tvořícího EHP nebo Švýcarska, vypočte se základ daně tak, že se příjmy ze závislé činnosti zvýší o částku odpovídající příspěvkům zaměstnavatele na toto povinné zahraniční pojištění (tyto zahraniční příspěvky se považují pro účely daní z příjmů za povinné pojistné).
- Při stanovení částky povinného pojistného se nepřihlíží ke slevám nebo k mimořádným slevám na pojistném u zaměstnavatele a ani k jiným částkám, o které si zaměstnavatel snižuje odvody povinného pojistného.

Do dílčích základů daně uvedených v tabulce nezahrneme:

- příjmy FO, které nejsou předmětem daně, uvedené v:
 - § 3 odst. 4 ZDP (platí obecně),
 - § 6 odst. 7 a 8 ZDP pro příjmy ze závislé činnosti,
 - § 7 odst. 10 ZDP pro náhrady cestovních výdajů poskytované společníkům v. o. s. a komplementářům k. s. (v rozsahu do limitů v ZP pro zaměstnance zaměstnavatelů uvedených v § 109 odst. 3 ZP),
- příjmy FO, které jsou od daně osvobozené, uvedené v:
 - § 4 odst. 1 ZDP (obecné osvobození úplatných příjmů),
 - § 4a ZDP (obecné osvobození bezúplatných příjmů, vč. příjmů z dědění),
 - § 6 odst. 9 ZDP pro příjmy ze závislé činnosti,
 - § 10 odst. 3 ZDP pro ostatní příjmy,
- příjmy FO, pro které je dále stanoveno, že se z nich daň vybírá zvláštní sazbou daně podle § 36 ZDP (viz tab. 1.5.1).

Výdaje u jednotlivých dílčích základů daně a způsob jejich prokázání viz následující tabulka.

1.1.2 Výdaje (náklady) u jednotlivých dílčích základů

Dílčí základ	Přípustné snížení	Ztráta
ze závislé činnosti (§ 6 ZDP)	plyne-li rezidentům v ČR ze státu, s nímž ČR uzavřela SZDZ: – o daň zaplacenou z tohoto příjmu v zahraničí plyne-li rezidentům v ČR ze státu, s nímž ČR uzavřela SZDZ: – o daň zaplacenou z tohoto příjmu v zahraničí, ale pouze v rozsahu, v němž nebyla tato daň započtena na daňovou povinnost v tuzemsku podle § 38f ZDP v bezprostředně předchozím roce	nelze
ze samostatné činnosti (§ 7 ZDP)	některá z možností: – podle skutečných výdajů (nákladů) vykázaných v účetnictví nebo v daňové evidenci podle § 7b ZDP – procentem z příjmů (viz tabulka 1.1.3) – pro speciální způsob stanovení daně paušální částkou viz § 7a ZDP	ano
z kapitálového majetku (§ 8 ZDP)	možnost snížení pouze u vybraných příjmů a jen do výše těchto příjmů: – úroků ze zápůjčky nebo úvěru je výdajem zaplacený úrok z částek použitých na poskytnutí zápůjčky nebo úvěru – z dávek penzijního připojištění se státním příspěvkem, dávek doplňkového penzijního spoření a penzijního pojištění podle § 8 odst. 6 ZDP – z plnění ze soukromého životního pojištění nebo z jiného příjmu z pojištění osob podle § 8 odst. 7 ZDP	nelze
z nájmu (§ 9 ZDP)	některá z možností: – podle skutečných výdajů (nákladů) vykázaných v účetnictví nebo v záznamech o příjmech a výdajích podle § 9 odst. 6 ZDP – procentem z příjmů (viz tabulka 1.1.3)	ano
z ostatních příjmů (§ 10 ZDP)	snížení rozlišeno pro jednotlivé příjmy dle § 10 odst. 1 písm. a) až o) ZDP, snížení možné jen do výše jednotlivých příjmů; snížení upraveno v § 10 odst. 4 až 8 ZDP	nelze

O ztrátu z příjmů podle § 7 a 9 ZDP lze snížit úhrn dílčích základů daně zjištěných podle jednotlivých druhů příjmů uvedených v § 7 až 10 ZDP. Ztrátu však nelze započítat proti daňovému základu ze závislé činnosti podle § 6 ZDP.

1.1.3 Procentní výdaje u FO

Popis příjmů	Výše 2019	Výše podle ZDP
příjmy podnikatele ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství [§ 7 odst. 1 písm. a) ZDP]	80 % ¹⁾	§ 7 odst. 7 písm. a)
příjmy podnikatele ze živností řemeslných [§ 7 odst. 1 písm. b) ZDP]	80 % ¹⁾	§ 7 odst. 7 písm. a)
příjmy podnikatele z ostatních živností mimo živností řemeslných [§ 7 odst. 1 písm. b) ZDP]	60 % ¹⁾	§ 7 odst. 7 písm. b)
příjmy z využití nebo poskytnutí práv včetně práv autorských [§ 7 odst. 2 písm. a) ZDP]	40 % ¹⁾	§ 7 odst. 7 písm. c)
příjmy podnikatele z jiného podnikání, k němuž je třeba oprávnění [§ 7 odst. 1 písm. c) ZDP]	40 % ¹⁾	§ 7 odst. 7 písm. c)
příjmy z výkonu nezávislého povolání [§ 7 odst. 2 písm. c) ZDP]	40 % ¹⁾	§ 7 odst. 7 písm. c)
příjmy z nájmu majetku zařazeného v obchodním majetku [§ 7 odst. 2 písm. b) ZDP]	30 % ¹⁾	§ 7 odst. 7 písm. d)
příjmy z nájmu podle § 9 ZDP	30 % ¹⁾	§ 9 odst. 4
ostatní příjmy podle § 10 ZDP, jde-li o příjmy ze zemědělské výroby	80 % ¹⁾	§ 10 odst. 4 § 7 odst. 7 písm. a)

¹⁾ Příslušný procentní výdaj lze uplatnit pouze z příjmů do 1.000.000 Kč. Bude-li však přijata novela ZDP daná sněmovním tiskem 206, zvýší se limit na 2.000.000 Kč.
Historický vývoj tohoto omezení zachycuje následující tabulka.
Má se za to, že pokud poplatník uplatní výdaje procentem z příjmů, jsou v částkách výdajů takto stanovených zahrnuty veškeré výdaje poplatníka vynaložené v souvislosti s dosahováním daných příjmů.
Při přechodu na uplatnění výdajů procentem z příjmů a obráceně je třeba postupovat způsobem popsáním v § 23 odst. 8 písm. b) ZDP.

Procentní výdaje u FO – historický vývoj

Příjmy podle ZDP	do 2004	2005–2008	rok 2009	2010–2012	2013–2014	2015–2016, možnost 2017 ²⁾ , příp. 2019 ³⁾	možnost 2017 ²⁾ , 2018, příp. 2019 ³⁾
zemědělci	50 %	80 %	80 %	80 %	80 %	80 %, max. 1.600 tis. Kč	80 %, max. 800 tis. Kč
živnosti řemeslné	30 %	60 %	80 %	80 %			
živnosti ostatní	30 %	50 %	60 %	60 %	60 %	60 %, max. 1.200 tis. Kč	60 %, max. 600 tis. Kč
jiné podnikání	25 %	40 %	60 %	40 %	40 %, max. 800 tis. Kč	40 %, max. 800 tis. Kč	40 %, max. 400 tis. Kč
autoři a další práva	25 %	40 %	60 %	40 %			
nezávislá povolání	25 %	40 %	60 %	40 %			
nájem majetku zařazeného v obchodním majetku ¹⁾	do 31. 12. 2010 neupraveno, od 1. 1. 2011 30 %				30 %, max. 600 tis. Kč	30 %, max. 600 tis. Kč	30 %, max. 300 tis. Kč
nepodnikatelský nájem	20 %	30 %	30 %	30 %			

¹⁾ Obchodním majetkem (OM) poplatníka daně z příjmů FO se pro účely daní z příjmů rozumí část majetku poplatníka, o které bylo nebo je účtováno, anebo která je nebo byla uvedena v daňové evidenci. Dnem vyřazení určité složky majetku z OM se rozumí den, kdy poplatník o této určité složce majetku naposledy účtoval nebo ji naposledy uváděl v daňové evidenci. V důsledku tohoto vymezení lze procentní výdaj na pronájem obchodního majetku připustit jen v situaci, kdy sice FO uplatňuje výdaje procentem z příjmů, ale zároveň vede i účetnictví (ať již povinně nebo dobrovolně).

²⁾ Vzhledem k tomu, že snížení procentních výdajů nabylo účinnosti 1. 7. 2017, platilo pro rok 2017 podle přechodných ustanovení, že si poplatník vybere mezi:

- postupem pro rok 2016 – vyšší limit procentních výdajů a současná aplikace § 35ca ZDP, tj. nemožnost uplatnění slevy na manželku a daňového zvýhodnění na děti za určitých podmínek, a
- postupem pro rok 2018 (tj. platným od 1. 7. 2017) – nižší limit procentních výdajů, ale současně možnost uplatnit i slevu na manželku a daňové zvýhodnění na děti.

³⁾ Postup v roce 2019 závisí na přijetí novely ZDP dané sněmovním tiskem č. 206:

- nebude-li přijata, budou aplikovány nižší limity procentních výdajů (jako v roce 2018),
- bude-li přijata, budou aplikovány vyšší limity procentních výdajů (jako v letech 2015 a 2016).

1.1.4 Nezdanitelné částky podle § 15 ZDP

Nezdanitelná částka	Výše	Poznámka / podmínky
úrok z úvěru na bytovou potřebu ⁴⁾	ve výši úroku z úvěru, do- mácnost max. 300.000 Kč	z úvěru ze stavebního spoření, z hypotečního úvěru; bytová potřeba viz § 15 odst. 3 ZDP, podmínky pro jednotlivé byto- vé potřeby viz § 15 odst. 4 ZDP
penzijní připo- jištění	v úhrnu max. 24.000 Kč ²⁾	příspěvky podle smlouvy o penzijním připojištění se státním příspěvkem ¹⁾ , z částí měsíčních příspěvků nad 1.000 Kč (viz § 15 odst. 5 ZDP)
doplňkové pen- zijní spoření ¹⁾		příspěvky podle smlouvy o doplňkovém penzijním spo- ření ¹⁾ , z částí měsíčních pří- spěvků nad 1.000 Kč (viz § 15 odst. 5 ZDP)
penzijní pojiš- tění		příspěvky podle smluvního vztahu s institucí penzijního pojištění (viz § 15 odst. 5 a § 16 odst. 17 ZDP)
soukromé život- ní pojištění	max. 24.000 Kč ²⁾	definice soukromého život- ního pojištění v § 6 odst. 9 písm. p) ZDP, podmínky pro odpočet na poplatníka viz § 15 odst. 6 ZDP
příspěvek odbo- rovému svazu	max. 3.000 Kč	odčitatelná položka ve výši zaplacených členských pří- spěvků odborové organizaci hájící podle stanov zájmy zaměstnanců, ve výši 1,5 % zdanitelných příjmů poplatní- ka (§ 15 odst. 7 ZDP)
poskytnutá bezúplatná plnění (dary)	min. 1.000 Kč nebo 2 % ze základu daně	předmět a účel poskytnutí viz samostatná tabulka kap. 1.5.2, hodnota jednoho odbě- ru krve nebo krevních složek se oceňuje částkou 2.000 Kč ³⁾ , darování orgánu nebo jeden odběr krve tvorných buněk 20.000 Kč (§ 15 odst. 1 ZDP)
úhrada za zkoušky k ově- ření a uznání výsledků dalšího vzdělávání	max. 10.000 Kč (max. 13.000 Kč, max. 15.000 Kč)	v závorce uvedeny limity pro osoby se zdravotním postiže- ním a těžším zdravotním po- stižením; snížení v případě, že částku nehradil zaměstnavatel a ani nebyla výdajem podnika- jící FO (§ 15 odst. 8 ZDP)

- ¹⁾ V případě převodu prostředků penzijního připojištění se státním příspěvkem na doplňkové penzijní spoření se posuzují zaplacené příspěvky dohromady (tj. v každém měsíci se posuzují jejich součty převyšující 1.000 Kč).
- ²⁾ Od roku 2017 došlo k navýšení maximálního limitu pro snížení základu daně z 12.000 Kč na 24.000 Kč.
- ³⁾ Od roku 2017 došlo k navýšení z 2.000 Kč na 3.000 Kč.
- ⁴⁾ Bytová potřeba viz následující tabulka.

Další podmínky

- o nezdanitelné částky se sníží základ daně (součet dílčích základů), nejvýše však do nuly
- možnost snížení jen pro rezidenty ČR, JČS EU a EHP
- nerezident ČR musí plnit podmínku, že jeho příjmy ze zdrojů na území ČR jsou alespoň ve výši 90 % všech jeho celosvětových příjmů (nezahrnují se příjmy, které nejsou předmětem daně, jsou od daně osvobozené nebo je z nich vybrána zvláštní sazba daně)
- uvedené částky v tabulce jsou roční (pro snížení měsíčních záloh na daň u zaměstnance nelze použít)

Bytová potřeba

Bytová potřeba (§ 15 odst. 3 ZDP)	Další podmínka
výstavba bytového domu, rodinného domu, bytové jednotky ¹⁾ nebo změna stavby	po celý kalendářní rok poplatník předmět bytové potřeby vlastnil a užíval k trvalému bydlení svému a v ZDP uvedených osob
koupě pozemku, pokud na něm bude postavena bytová potřeba uvedená v předchozím, a to za předpokladu zahájení výstavby do čtyř let od uzavření úvěrové smlouvy	po celý kalendářní rok poplatník předmět bytové potřeby vlastnil
koupě bytového domu, rodinného domu (včetně rozestavěné stavby těchto domů) nebo bytové jednotky ¹⁾ , vč. případné koupě souvisejícího pozemku	po celý kalendářní rok poplatník předmět bytové potřeby vlastnil a užíval k trvalému bydlení svému a v ZDP uvedených osob
splacení vkladu právnické osobě jejím členem za účelem získání práva nájmu nebo jiného užívání bytu nebo rodinného domu	poplatník předmět bytové potřeby užíval k trvalému bydlení svému a v ZDP uvedených osob
údržba a změna stavby bytového domu, rodinného domu, bytů v nájmu nebo v užívání, nebo bytové jednotky ¹⁾	po celý kalendářní rok poplatník předmět bytové potřeby užíval k trvalému bydlení svému a v ZDP uvedených osob

vypořádání společného jmění manželů nebo vypořádání spoludědiců v případě, že předmětem vypořádání je úhrada podílu spojeného se získáním bytové jednotky ¹⁾ , rodinného domu nebo bytového domu	poplatník předmět bytové potřeby užíval k trvalému bydlení svému a v ZDP uvedených osob
úhrada za převod podílu v obchodní korporaci uskutečněná v souvislosti s převodem práva nájmu nebo jiného užívání bytu	poplatník předmět bytové potřeby užíval k trvalému bydlení svému a v ZDP uvedených osob
splacení úvěru nebo zápůjčky použitých poplatníkem na financování výše uvedených bytových potřeb	splnění podmínky platné pro související bytovou potřebu se splaceným úvěrem nebo zápůjčkou

¹⁾ Bytovou jednotkou zákon označuje jednotku, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než sklep, garáž nebo komoru.

Poznámky

- Omezení možnosti snížení základu daně o úrok z úvěru na bytovou potřebu stanoví ZDP v případě, použije-li se nebo používá-li se bytová potřeba nebo její část k činnosti, z níž plyne příjem ze samostatné činnosti, anebo k nájmu. Po dobu takového užívání bytové potřeby lze odečet úroků uplatnit pouze v poměrné výši. V případě nájmu je použití vymezeno jasně nájemní smlouvou, kde je vymezena nejen doba, ale i pronajatý prostor. V případě samostatné činnosti, nepůjde-li o vložení bytové potřeby nebo její části do OM, může být rozhodování o tom, zda kráti odečet úroků a v jaké výši, velice problematické, ne-li nemožné.
- Bytová potřeba se v ZDP aplikuje u fyzických osob:
 - » v případě snížení základu daně o úrok z úvěru na bytovou potřebu (§ 15 odst. 3 a 4 ZDP)
 - » pro „náhradní“ osvobození příjmu z prodeje určitých nemovitých věcí (RD, jednotka apod.) svázaných na bydliště 2 roky před prodejem, není-li tato podmínka splněna [§ 4 odst. 1 písm. a) ZDP]
 - » pro osvobození přijatého odstupného [§ 4 odst. 1 písm. v) ZDP].

1.1.5 Zdanění příjmů ze společného jmění manželů

Druh příjmu	Způsob zdanění	Ustanovení ZDP
samostatná činnost	- viz tabulka 1.2.2	§ 13 ZDP
kapitálový majetek	- plyne-li ze zdroje vloženého do OM jednoho z manželů, zdaňuje se jen u tohoto manžela - plyne-li ze zdroje, který není v OM žádného z manželů, zdaňuje se jen u jednoho z nich	§ 8 odst. 8 ZDP
pronájem	- zdaňuje se jen u jednoho z manželů	§ 9 odst. 2 ZDP

ostatní příjem	- zdaňuje se u jednoho z manželů ²⁾ , ale: - plyne-li z prodeje nebo převodu majetku nebo práva, který byl zahrnut v OM, zdaňuje se u toho z manželů, který je měl v OM ¹⁾	§ 10 odst. 2 ZDP
----------------	---	------------------

¹⁾ Pokud tyto příjmy plynou z majetku či práva zahrnutého v OM zemřelého manžela (manželky) pozůstalému manželovi (manželce), nepřihlíží se k prodloužení lhůty pro osvobození v § 4 odst. 1 písm. a), b), c), s), w) a x) ZDP u tohoto majetku nebo práv.

²⁾ Pokud by plynul příjem do SJM (např. dar poskytnutý oběma manželům), postupuje se obdobně.

1.1.6 Zdanění příjmů fyzických osob

Rok	Sazba daně	Sazba solidárního zvýšení
2008 až 2012	15 %	solidární zvýšení nezavedeno
2013 až 2019	15 %	7 %

Daň se vypočte ze základu daně sníženého o nezdanitelnou část základu daně (§ 15 ZDP) a o odčitatelné položky od základu daně (§ 34 ZDP) zaokrouhleného na celá sta Kč dolů.

Při výpočtu se daň zvýší o solidární zvýšení daně, které činí 7 % z kladného rozdílu mezi:

- součtem příjmů zahrnovaných do dílčího základu daně podle § 6 (tj. bez navýšení o povinné pojistné) a dílčího základu daně podle § 7 a
- 48násobkem průměrné mzdy stanovené podle zákona upravujícího pojistné na sociální zabezpečení (viz tabulka 7.2).

Výsledná daň se zaokrouhlí na celé Kč nahoru (§ 146 DR).

Pokud poplatník dosáhl v podnikání podle § 7 ZDP ztrátu, je možné od roku 2014 pro účely testu o tuto ztrátu snížit příjem ze závislé činnosti podle § 6 ZDP.

1.1.7 Slevy na dani podle § 35ba ZDP

Sleva na dani	Platí pro rok	Roční výše (Kč)	Poznámka / podmínky
základní sleva na poplatníka	2006–2007: 2008–2010: 2011: od 2012:	24.840 24.840 23.640 24.840	výjimka 2006 a 2007: není nárok u starobního důchodce (k 1. 1.) s důchodem > 38.040 Kč ročně

sleva na manžela ^{1), 2)}	2006–2007: od 2008:	4.200 24.840	společná domácnost, nemá vlastní příjmy přesahující za zdaňovací období 68.000 Kč (2006 až 2007 bylo 38.040 Kč) ^{3), 6)}
sleva na manžela ²⁾ ZTP/P ¹⁾	2006–2007: od 2008:	8.400 49.680	pokud je navíc manžel ²⁾ držitelem průkazu ZTP/P ^{4), 6)}
základní sleva na invaliditu ¹⁾	2006–2007: od 2008:	1.500 2.520	má-li přiznán invalidní důchod pro invaliditu 1. nebo 2. stupně ⁵⁾ nebo došlo-li k souběhu nároku na starobní a invalidní důchod pro invaliditu 1. a 2. stupně ⁵⁾
rozšířená sleva na invaliditu ¹⁾	2006–2007: od 2008:	3.000 5.040	má-li přiznán invalidní důchod pro invaliditu 3. stupně ⁵⁾ nebo jiný důchod z důchodového pojištění, u něhož je podmínkou přiznání i invalidita 3. stupně ⁵⁾ , nebo za dalších podmínek v § 35ba odst. 1 písm. d) ZDP
sleva na držitele průkazu ZTP/P ¹⁾	2006–2007: od 2008:	9.600 16.140	má-li sám poplatník přiznán nárok na průkaz ZTP/P ⁴⁾
sleva na studenta	2006–2007: od 2008:	2.400 4.020	po dobu soustavné přípravy na budoucí povolání, max. do dovršení věku 26 let, nebo po dobu prezenční formy studia v doktorském studijním programu, který poskytuje vysokoškolské vzdělání, max. do dovršení věku 28 let
sleva za umístění dítěte ^{1), 7)}	od 2014	skutečné výdaje	omezeno shora pro každé dítě výší minimální mzdy [viz tabulka na s. 295]
sleva na evidenci tržeb	od 1. 12. 2016	max. 5.000 Kč	možnost uplatnění pouze za období, ve kterém byl poplatník poprvé povinen evidovat tržbu podle zákona č. 112/2016 Sb., o evidenci tržeb ⁸⁾

¹⁾ O tyto nezdanitelné částky se u nerezidenta ČR základ daně za zdaňovací období sníží jen tehdy, pokud úhrn jeho příjmů ze zdrojů na území ČR činí nejméně 90 % všech jeho příjmů s výjimkou příjmů, které nejsou předmětem daně (podle § 3 nebo 6 ZDP), nebo jsou od daně osvobozeny (podle § 4, 6

nebo 10 ZDP). Navíc je od roku 2014 toto umožněno jen rezidentovi EU nebo EHP.

- 2) Manželem (manželkou) se pro účely daní z příjmů rozumí také partner podle zákona upravujícího registrované partnerství (platí od roku 2014).
- 3) Do vlastního příjmu manžela se nezahrnují dávky státní sociální podpory, dávky péčovské péče (s výjimkou odměny pěstouna), dávky osobám se zdravotním postižením, dávky pomoci v hmotné nouzi, příspěvek na péči, sociální služby, státní příspěvky na penzijní připojištění se státním příspěvkem, státní příspěvky na doplňkové penzijní spoření, státní příspěvky podle zákona o stavebním spoření a o státní podpoře stavebnímu spoření, stipendium poskytované studujícím soustavně se připravujícím na budoucí povolání a příjem podle zákona o sociálních službách, plynoucí z důvodu péče o blízkou nebo jinou osobu, do výše od daně osvobozené podle § 4 ZDP. U manželů, kteří mají majetek ve společném jmění manželů, se do vlastního příjmu manžela nezahrnuje příjem, který plyne druhému z manželů nebo se pro účely daně z příjmů považuje za příjem druhého z manželů.
- 4) Do konce roku 2017 svázáno s držbou průkazu ZTP/P, od roku 2018 postačí, když je poplatníkovi přiznán nárok na průkaz ZTP/P (samotná držba již není rozhodnou). Průkaz ZTP/P je zkratkou pro průkaz mimořádných výhod III. stupně – zvlášť těžké postižení s potřebou průvodce. Osoby, kterým náleží, jsou vymezeny v § 34 zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením.
- 5) Do konce roku 2017 svázáno s pobíráním příslušného invalidního důchodu, od roku 2018 postačí, aby byl poplatníkovi příslušný invalidní důchod přiznán (samotné pobírání již není rozhodným). Stupně invalidity upravuje § 39 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění.
- 6) Slevu na dani na manžela nemohl uplatnit (podle § 35ca ZDP) v letech 2013 až 2016 a v roce 2017 (uplatnil-li limity procentních výdajů podle ZDP platného do 30. 6. 2017) poplatník, který
 - uplatnil u dílčího základu daně podle § 7 nebo u dílčího základu daně podle § 9 výdaje procentem z příjmů (viz tabulka 1. 1. 3) a
 - součet dílčích základů, u kterých byly výdaje tímto způsobem uplatněny, byl vyšší než 50 % celkového základu daně.
- 7) Sleva za umístění dítěte se týká plateb:
 - pro rok 2014 a 2015: za zařízení péče o děti předškolního věku včetně mateřské školy podle školského zákona,
 - od roku 2016 za předškolní zařízení vymezené v § 35bb odst. 6 ZDP, které navštěvuje vyživované dítě žijící s poplatníkem ve společně hospodářské domácnosti. V případě vlastního vnuka nebo vnuka druhého z manželů lze slevu uplatnit pouze tehdy, pokud jsou v péči nahrazující péči rodičů. Vyživuje-li dítě v jedné společně hospodářské domácnosti více poplatníků, může slevu za umístění dítěte uplatnit ve zdaňovacím období jen jeden z nich.
- 8) Sleva činí nejvýše částku ve výši kladného rozdílu mezi 15 % dílčího základu daně ze samostatné činnosti a základní slevu na poplatníka.

Příklad

Poplatník má v roce, kdy poprvé evidoval tržby, dílčí základ podle § 6 ve výši 200.000 Kč a dílčí základ podle § 7 ve výši 100.000 Kč. Vypočtenou daň 45.000 Kč (= 15 % z 300.000 Kč) lze snížit jen o základní slevu na poplatníka (24.840 Kč), nikoliv o slevu na evidenci tržeb, protože neplní uvedenou podmínku (15 % ze 100.000 - 24.840 = - 9.840, jde o záporný, nikoliv kladný rozdíl).

Další podmínky

- sleva na dani sníží daň určenou podle § 16 ZDP (se zohledněním solidárního zvýšení daně podle § 16a ZDP)
- uvedené částky v tabulce jsou roční
- u zaměstnanců, kteří podepsali prohlášení k dani, lze snížit

měsíční zálohu na dani o 1/12 uvedených částek (to neplatí u slevy na manžela, slevy za umístění dítěte, slevy za evidenci tržeb a u nerezidentů též u slev na jejich invaliditu)

- pro uvedené slevy (s výjimkou základní slevy na poplatníka, slevy za umístění dítěte a slevy na evidenci tržeb) se berou v úvahu ty měsíce kalendářního roku, ve kterých byly podmínky pro uplatnění nároku splněny na počátku každého měsíce (tj. k prvnímu dni)
- slevy nelze uplatnit vůči dani vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně (§ 36 ZDP)
- pořadí slev podle § 35ba ZDP a případných ostatních slev na dani (podle § 35, 35a a 35b ZDP) není stanoveno

1.1.8 Daňové zvýhodnění na dítě

Platné pro kalendářní rok	Základní výše ¹⁾ na dítě	Zvýšená výše ^{1), 2)} na dítě	Jako daňový bonus lze maximálně vyplatit ³⁾
2005 až 2007	6.000 Kč	12.000 Kč	30.000 Kč
2008 až 2009	10.680 Kč	21.360 Kč	52.200 Kč
2010 až 2011	11.604 Kč	23.208 Kč	52.200 Kč
2012 až 2014	13.404 Kč	26.808 Kč	60.300 Kč
2015	1. dítě 13.404 Kč 2. dítě 15.804 Kč další 17.004 Kč	1. dítě 26.808 Kč 2. dítě 31.608 Kč další 34.008 Kč	60.300 Kč
2016 ⁴⁾	1. dítě 13.404 Kč 2. dítě 17.004 Kč další 20.604 Kč	1. dítě 26.808 Kč 2. dítě 34.008 Kč další 41.208 Kč	60.300 Kč
2017 ⁵⁾	1. dítě 13.404 Kč 2. dítě 19.404 Kč další 24.204 Kč	1. dítě 26.808 Kč 2. dítě 38.808 Kč další 48.408 Kč	60.300 Kč
2018 až 2019	1. dítě 15.204 Kč 2. dítě 19.404 Kč další 24.204 Kč	1. dítě 30.408 Kč 2. dítě 38.808 Kč další 48.408 Kč	60.300 Kč

- ¹⁾ Na každé vyživované dítě žijící s poplatníkem ve společně hospodařící domácnosti (od roku 2014 se musí jednat o domácnost na území členského státu EU nebo EHP), dočasný pobyt dítěte mimo domácnost nemá na uplatnění daňového zvýhodnění vliv.
- ²⁾ Jedná-li se o dítě, které je držitelem průkazu ZTP/P (viz poznámka pod tabulkou 1.1.7).
- ³⁾ Daňový bonus nelze nárokovat, pokud je jeho výše nižší než 100 Kč.
- ⁴⁾ Novela nabyla účinnosti až 1. 5. 2016, tudíž v měsíčních mzdách za leden až duben 2016 se používalo měsíční zvýhodnění podle sazeb pro rok 2015, ale zaměstnanci mohli vyšší částku nárokovat zpětně podáním daňového přiznání anebo prostřednictvím ročního zúčtování.
- ⁵⁾ Novela nabyla účinnosti až 1. 7. 2017, tudíž v měsíčních mzdách za leden až červen 2017 se používalo měsíční zvýhodnění podle sazeb pro rok 2016, ale zaměstnanci mohli vyšší částku nárokovat zpětně podáním daňového přiznání anebo prostřednictvím ročního zúčtování.

Doplňující podmínky

- daňové zvýhodnění na dítě nemohl uplatnit (podle § 35ca ZDP) v letech 2013 až 2016 a v roce 2017 (uplatnil-li limity procentních výdajů podle ZDP platného do 30. 6. 2017) poplatník, který
 - uplatnil u dílčího základu daně podle § 7 nebo u dílčího základu daně podle § 9 výdaje procentem z příjmů (viz tabulky 1. 1. 3) a
 - součet dílčích základů, u kterých byly výdaje tímto způsobem uplatněny, byl vyšší než 50 % celkového základu daně
- poplatník uplatňující daňové zvýhodnění nesmí zároveň uplatňovat slevu na dani z titulu investičních pobídek (§ 35a a 35b ZDP)
- poplatník aplikuje daňové zvýhodnění na daň určenou podle § 16 ZDP (se zohledněním solidárního zvýšení daně podle § 16a ZDP), případně sníženou o slevy na dani podle § 35 a 35ba ZDP
- daňové zvýhodnění lze vyplatit (závisí na výši daně poplatníka) formou slevy na dani, daňového bonusu nebo kombinací slevy na dani a daňového bonusu
- slevu na dani lze uplatnit až do výše daňové povinnosti; pokud je nárok vyšší nebo je ztráta, poskytne se na zbytek daňového zvýhodnění daňový bonus
- od roku 2018 může daňový bonus uplatnit jen poplatník, který měl příjem podle § 6 (závislá činnost) nebo § 7 (samostatná činnost) alespoň ve výši šestinásobku minimální mzdy platné k počátku zdaňovacího období (viz tabulka 4.1); do těchto příjmů se nezahrnují příjmy od daně osvobozené a příjmy, z nichž je daň vybírána srážkou podle zvláštní sazby daně
 - do roku 2017 (vč.) se pro tento test mohly zohlednit i příjmy podle § 8 (z kapitálového majetku) a § 9 (nájem), přičemž platilo, že:
 - pokud měl jen příjmy podle § 9 ZDP (nájem), výdaje nesměly převýšit tyto příjmy
- nerezident ČR (od roku 2014 již jen rezident EU a EHP) může daňové zvýhodnění uplatnit, jestliže úhrn všech jeho příjmů ze zdrojů na území ČR činí nejméně 90 % všech jeho příjmů s výjimkou příjmů, které nejsou předmětem daně (podle § 3

nebo 6 ZDP), jsou od daně osvobozeny (podle § 4, 6 nebo 10 ZDP), nebo příjmů, z nichž je daň vybírána srážkou podle zvláštní sazby daně

- definice vyživovaného dítěte (viz následující tabulka)
- vyživuje-li poplatník dítě jen několik kalendářních měsíců ve zdaňovacím období, lze poskytnout daňové zvýhodnění ve výši 1/12 za každý kalendářní měsíc, na jehož počátku byly splněny podmínky pro jeho uplatnění

Výjimka

Daňové zvýhodnění lze uplatnit již v kalendářním měsíci, ve kterém se dítě narodilo, nebo ve kterém začíná soustavná příprava dítěte na budoucí povolání, anebo ve kterém bylo dítě osvojeno nebo převzato do péče nahrazující péči rodičů na základě rozhodnutí příslušného orgánu.

Je-li dítě vyživováno v jedné domácnosti více poplatníky, může daňové zvýhodnění uplatnit ve zdaňovacím období nebo v tomtéž kalendářním měsíci zdaňovacího období jen jeden z nich. Více vyživovaných dětí ve společné hospodářící domácnosti se posuzuje (kvůli odstupňování sazeb):

- do konce roku 2017 dohromady
- od roku 2018 samostatně ke každému poplatníkovi.

Postup v případě, uzavře-li zletilé dítě manželství, viz § 35c odst. 8 ZDP.

Vyživované dítě – možnosti

nezletilé dítě¹⁾

zletilé dítě¹⁾ až do dovršení věku 26 let, jestliže mu není přiznán³⁾ invalidní důchod pro invaliditu 3. stupně³⁾ a soustavně se připravuje²⁾ na budoucí povolání (příprava na budoucí povolání se posuzuje podle zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře)

zletilé dítě¹⁾ až do dovršení věku 26 let, jestliže mu není přiznán invalidní důchod pro invaliditu 3. stupně³⁾ a nemůže se soustavně připravovat²⁾ na budoucí povolání nebo vykonávat výdělečnou činnost pro nemoc nebo úraz

zletilé dítě¹⁾ až do dovršení věku 26 let, jestliže mu není přiznán invalidní důchod pro invaliditu 3. stupně³⁾ a z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je neschopno vykonávat soustavnou výdělečnou činnost

¹⁾ Musí jít o dítě vlastní, osvojení, dítě v péči, která nahrazuje péči rodičů, dítě, které přestalo být u poplatníka v pěstounské péči z důvodu nabytí plné svéprávnosti nebo zletilosti, dítě druhého z manželů, vlastního vnuka nebo vnuka druhého z manželů, pokud jeho (její) rodiče nemají dostatečné příjmy, z nichž by mohli daňové zvýhodnění uplatnit.

²⁾ Soustavná příprava viz § 12 až 15 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře.

³⁾ Podmínka, že dítěti není přiznán invalidní důchod, platí od roku 2018 (předtím byla svázána s tím, že dítě nepobírá invalidní důchod).

1.2 Daň z příjmů fyzických osob – podnikatel

1.2.1 Stanovení daně paušální částkou

Podmínky, za nichž lze žádat

kromě příjmů podle § 6 ZDP (závislá činnost) pouze příjmy podle

- § 7 odst. 1 písm. a) ZDP (zemědělská výroba, lesní a vodní hospodářství),
- § 7 odst. 1 písm. b) ZDP (živnost),
- § 7 odst. 1 písm. c) ZDP (z jiného podnikání, k němuž je třeba podnikatel. oprávnění) a
- § 8 odst. 1 písm. g) ZDP (úroky z podnikatelského účtu)

činnost bez spolupracujících osob¹⁾, ne ve společnosti²⁾

roční příjmy v bezprostředně předcházejících třech zdaňovacích obdobích ≤ 5.000.000 Kč

žádost podaná nejpozději do 31. 1. běžného zdaňovacího období³⁾

- ¹⁾ Spolupracující osobou může být manželka za předpokladu, že i ona splní podmínky a požádá o stanovení daně paušální částkou.
- ²⁾ Pojem společnost je upraven v § 2716 a násl. NOZ, od roku 2014 nahradil dřívější sdružení bez právní subjektivity.
- ³⁾ V roce 2017 to bylo výjimečně do 31. 5. 2017.

Poznámky

- od roku 2017 je možné mít i příjmy podle § 6 ZDP a je možné v rámci podnikatelské činnosti využívat zaměstnance
- výše daně paušální částkou se určí v závislosti na výši předpokládaných příjmů (viz § 7a odst. 2 ZDP), i po uplatnění daňového zvýhodnění musí činit nejméně 600 Kč za zdaňovací období
- správce daně stanoví daň paušální částkou po projednání s poplatníkem do 15. 5. běžného zdaňovacího období (v roce 2017 to bylo do 15. 9. 2017); není-li termín dodržen, nelze takto daň pro dané zdaňovací období stanovit
- daň je splatná nejpozději do 15. 12. běžného zdaňovacího období
- při dosažení jiných příjmů přesahujících v úhrnu 15.000 Kč (od roku 2014, předtím byl limit 6.000 Kč) za zdaňovací období se postupuje podle § 7 odst. 3 ZDP (podání daňového přiznání a započtení daně stanovené paušální částkou na celkový výsledek)

1.2.2 Spolupracující osoba – rozdělení základu daně

Spolupracující osoba	Délka spolupráce ve zdaňovacím období ⁵⁾	Podíl na příjmech a výdajích ³⁾	Max. výše převáděné částky
pouze manžel ⁴⁾	celé zdaňovací období	max. 50 %	540.000 Kč
pouze manžel ⁴⁾	část zdaňovacího období	max. 50 %	45.000 Kč ¹⁾
ostatní spolupráce ²⁾	celé zdaňovací období	max. 30 %	180.000 Kč
ostatní spolupráce ²⁾	část zdaňovacího období	max. 30 %	15.000 Kč ¹⁾

¹⁾ Za každý (i započatý) měsíc spolupráce.

²⁾ V případech:

- spolupráce ostatních osob (nebo jen jedné osoby) žijících v domácnosti s poplatníkem, a to bez manžela nebo i včetně manžela
- od roku 2015 i podnikání v rámci provozu rodinného závodu (§ 700 až 707 NOZ), kdy není nutnou podmínkou společná domácnost.

³⁾ Týká se pouze příjmů dosažených při podnikání nebo jiné samostatné výdělečné činnosti (§ 7 ZDP) s výjimkou podílů společníků v. o. s. a komplementářů k. s. na zisku [§ 7 odst. 1 písm. d) ZDP] a výdajů vynaložených na jejich dosažení, zajištění a udržení.

⁴⁾ Od roku 2014 se manželem (manželkou) pro účely daní z příjmů rozumí také partner podle zákona upravujícího registrované partnerství.

⁵⁾ Zdaňovacím obdobím fyzické osoby je kalendářní rok.

1.2.3 Společné příjmy a výdaje – způsob rozdělení

Způsob rozdělení společných příjmů a výdajů	Uplatnění výdajů procentem z příjmů
společné výdaje související se společnými příjmy rozděleny stejným poměrem jako společné příjmy ¹⁾	ano, lze
společné výdaje související se společnými příjmy rozděleny jiným poměrem jako společné příjmy ¹⁾	ne, nelze
společné příjmy a výdaje rozděleny podle spoluvlastnických podílů ²⁾	ano, lze
společné příjmy a výdaje rozděleny jinak než podle spoluvlastnických podílů ²⁾	ne, nelze

¹⁾ Toto pravidlo se týká společné činnosti členů sdružených ve společnosti bez

právní osobnosti (§ 2716 a následující NOZ) a příjmů a výdajů ze společenství jmění (§ 1236 až 1239 NOZ).

- ²⁾ Týká se pouze rozdělení příjmů dosažených společně dvěma nebo více poplatníky z titulu spoluvlastnictví k věci a společných výdajů vynaložených na jejich dosažení, zajištění a udržení.

1.3 Daň z příjmů fyzických osob – závislá činnost

1.3.1 Tabulka zdanění záloh

Rok	Sazba daně	Sazba solidárního zvýšení
2008 až 2012	15 %	solidární zvýšení nezavedeno
2013 až 2019	15 %	7 %

Poznámky k výpočtu

- záloha na daň se sráží ze základu daně pro výpočet zálohy, který je tvořen úhrnem příjmů ze závislé činnosti zúčtováním nebo vyplacením poplatníkovi za kalendářní měsíc nebo za zdaňovací období, vyjma příjmů zdanitelných daní vybíranou srážkou podle zvláštní sazby daně z příjmů, které nejsou předmětem daně,
 - » sníženým o částky, které jsou od daně osvobozeny a
 - » zvýšeným o povinné pojistné (viz vymezení na s. 26)
- základ daně pro výpočet zálohy se zaokrouhluje do 100 Kč na celé koruny nahoru a nad 100 Kč na celé stokoruny nahoru
- výpočet zálohy na daň se provede se sazbou daně podle předchozí tabulky, se zaokrouhlením na celé koruny nahoru
- při výpočtu se záloha zvýší o solidární zvýšení daně u zálohy, které činí 7 % z kladného rozdílu mezi:
 - příjmy zahrnovanými do základu pro výpočet zálohy a
 - čtyřnásobkem průměrné mzdy stanovené podle zákona upravujícího pojistné na sociální zabezpečení (viz tabulka 7.2)
- záloha se snižuje o případné slevy na dani podle § 35ba ZDP (resp. jejich 1/12; zálohu nelze snížit o slevu na manžela a slevu za umístění dítěte) a o částku odpovídající 1/12 daňového zvýhodnění (měsíční daňové zvýhodnění podle § 35d ZDP), maximálně však do výše vypočtené zálohy (podmínkou pro aplikaci slev a zvýhodnění je podpis prohlášení podle § 38k odst. 4 ZDP, výjimky pro nerezidenty ČR v § 38h odst. 13 ZDP)
- prokázání nároku na měsíční slevy a daňové zvýhodnění zaměstnavateli viz § 38l odst. 2 a 3 ZDP
- odvod sražených záloh nebo částek, které měly být jako zálohy na daň srazeny, a to nejpozději do 20. dne kalendářního měsíce, v němž povinnost srazit zálohy vznikla
- odvod částek, které měly být jako zálohy na daň srazeny, z příjmů vyplacených poplatníkovi prostřednictvím osoby se sídlem nebo bydlištěm v zahraničí (§ 6 odst. 2 ZDP), a to nejpozději do 20. dne po uplynutí kalendářního měsíce, v němž plátce (zaměstnavatel) o dluhu účtuje v souladu s platnými účetními předpisy

- správce daně může stanovit lhůtu pro odvod záloh jinak, lhůta však nesmí přesáhnout poslední den kalendářního měsíce, v němž povinnost srazit zálohy vznikla
- další podmínky viz § 38h ZDP

1.3.2 Měsíční daňové zvýhodnění na dítě

Platné pro měsíce kalendářního roku	Základní výše ¹⁾ na dítě	Zvýšená výše ^{1), 2)} na dítě	Jako daňový bonus lze maximálně vyplatit ³⁾
2005 až 2007	500 Kč	1.000 Kč	2.500 Kč
2008 až 2009	890 Kč	1.780 Kč	4.350 Kč
2010 až 2011	967 Kč	1.934 Kč	4.350 Kč
2012 až 2014	1.117 Kč	2.234 Kč	5.025 Kč
od 2015 ⁴⁾ do 04/2016	1. dítě 1.117 Kč 2. dítě 1.317 Kč další 1.417 Kč	1. dítě 2.234 Kč 2. dítě 2.634 Kč další 2.834 Kč	5.025 Kč
od 05/2016 do 06/2017 ⁵⁾	1. dítě 1.117 Kč 2. dítě 1.417 Kč další 1.717 Kč	1. dítě 2.234 Kč 2. dítě 2.834 Kč další 3.434 Kč	5.025 Kč
od 07/2017 ⁶⁾ do 12/2017	1. dítě 1.117 Kč 2. dítě 1.617 Kč další 2.017 Kč	1. dítě 2.234 Kč 2. dítě 3.234 Kč další 4.034 Kč	5.025 Kč
2018 až 2019	1. dítě 1.267 Kč 2. dítě 1.617 Kč další 2.017 Kč	1. dítě 2.534 Kč 2. dítě 3.234 Kč další 4.034 Kč	5.025 Kč

¹⁾ Na každé vyživované dítě žijící s poplatníkem ve společně hospodařící domácnosti (od roku 2014 na území EU a EHP), dočasný pobyt dítěte mimo domácnost nemá na uplatnění daňového zvýhodnění vliv.

²⁾ Jedná-li se o dítě, kterému je přiznán nárok na průkaz ZTP/P (viz poznámka pod tabulkou 1.1.7).

³⁾ Daňový bonus nelze nárokovat, pokud je jeho výše nižší než 50 Kč. U měsíční slevy na dani maximálně do výše zálohy na daň.

⁴⁾ Výše daňového zvýhodnění od roku 2015 (odstupňovaná podle počtu dětí) se řídí tím, co zaměstnanec uvede v prohlášení svému zaměstnavateli.

⁵⁾ Zvýšení měsíčního daňového zvýhodnění až od 1. 5. 2016 je v důsledku pozdního přijetí novely. Za měsíce 01/2016 až 04/2016 bylo možné zvýšené částky získat v rámci ročního zúčtování nebo v podaném daňovém přiznání za rok 2016.

⁶⁾ Zvýšení měsíčního daňového zvýhodnění až od 1. 7. 2017 je v důsledku pozdního přijetí novely. Za měsíce 01/2017 až 06/2017 bylo možné zvýšené částky získat v rámci ročního zúčtování nebo v podaném daňovém přiznání za rok 2017.

Doplňující podmínky pro měsíční daňové zvýhodnění

- poplatník splňuje obecné podmínky v § 35c
- poplatník prokáže plátcí (zaměstnavateli) nárok způsobem stanoveným tímto v § 38k a 38l odst. 3 ZDP
- poplatník učiní prohlášení k dani podle § 38k odst. 4 ZDP
- měsíční daňové zvýhodnění lze vyplatit (závisí na výši daně

poplatníka) formou měsíční slevy na dani, měsíčního daňového bonusu nebo kombinací měsíční slevy na dani a měsíčního daňového bonusu

- měsíční daňový bonus se vyplácí, jen dosahuje-li úhrn příjmů ze závislé činnosti vyplacených nebo zúčtovaných daným plátcem v kalendářním měsíci alespoň výše 1/2 minimální mzdy platné k 1. 1. zaokrouhlené na celé Kč dolů (viz tabulka 4.1); do tohoto úhrnu se nezapočítávají příjmy od daně osvobozené a příjmy, z nichž je daň vybírána srážkou podle zvláštní sazby daně

1.3.3 Prohlášení poplatníka (zaměstnance)

Prohlášení podle ZDP	Při vstupu do zaměstnání	Dále	K čemu slouží
§ 38k odst. 4	do 30 dnů po vstupu	každoročně do 15. února	uplatnění daňového zvýhodnění na dítě a nezdanitelných částek v měsíční mzdě
§ 38k odst. 8	-	do konce kalendářního měsíce	změna v průběhu zdaňovacího období; hlásí se do konce kalendářního měsíce, v němž nastala nebo (platí od 2018) v němž bylo o změně rozhodnuto
§ 38k odst. 5	-	každoročně do 15. února	žádost o roční zúčtování záloh na daň a daňového zvýhodnění na dítě

Poznámky

- poplatník je povinen prokázat plátcí daně skutečnosti rozhodné pro uznání slev na dani při výpočtu záloh a splnění podmínek pro poskytnutí daňového zvýhodnění nejpozději do konce kalendářního měsíce, v němž tyto okolnosti nastaly
- skutečnosti, které jsou předmětem prohlášení, prokazuje poplatník způsobem a doklady podle § 38l ZDP
- k předloženým dokladům přihlédne plátcé daně počínaje kalendářním měsícem následujícím po měsíci, v němž budou tyto skutečnosti plátcí daně prokázány, nejdříve však počínaje kalendářním měsícem, na jehož počátku byly skutečnosti splněny
- k předloženým dokladům potvrzujícím skutečnost, že poplatník nebo vyživované dítě je studentem nebo žákem soustavně se připravujícím na budoucí povolání studiem nebo předepsaným výcvikem, však plátcé daně přihlédne již počínaje kalendářním měsícem, v němž budou tyto skutečnosti plátcí daně prokázány
- narodí-li se poplatníkovi dítě, plátcé daně k této skutečnosti přihlédne již v kalendářním měsíci, v němž se narodilo, prokáže-li poplatník jeho narození plátcí daně do třiceti dnů po narození dítěte

- formulář prohlášení od roku 2018 nemá závaznou formu, MF zveřejnilo doporučenou formu jako formulář 25 5457 MFin 5457 vzor č. 26
- prohlášení muselo být do konce roku 2017 písemné; od roku 2018 lze učinit i jinak (např. i elektronicky, ale elektronický podpis striktně vyžadován není)

1.3.4 Roční zúčtování záloh a daňového zvýhodnění

Podmínky pro provedení ročního zúčtování záloh a daňového zvýhodnění

poplatník ve zdaňovacím období pobíral zdanitelnou mzdu pouze od jednoho nebo od více plátců daně postupně, včetně mezd zúčtovaných nebo vyplacených poplatníkovi těmito plátcí dodatečně v době, kdy poplatník pro ně již nevykonával závislou činnost

poplatník učinil u těchto plátců prohlášení k dani podle § 38k odst. 4 a 5 ZDP

žádost nejpozději do 15. února po uplynutí zdaňovacího období¹⁾

doložení nejpozději do 15. února po uplynutí zdaňovacího období dokladů podle § 38ch odst. 3 ZDP

poplatník není povinen podat daňové přiznání k dani sám

¹⁾ Formulář žádosti nemá od roku 2018 závaznou formu, MF zveřejnilo doporučenou formu jako formulář 25 5457/B MFin 5457/B – vzor č. 1.

Poznámky k výpočtu

- výpočet daně a roční zúčtování záloh a daňového zvýhodnění provede plátcce daně nejpozději do 31. března
- u poplatníka, který uplatňuje daňové zvýhodnění, se provede výpočet podle § 35d odst. 6 až 9 ZDP
- přeplatek na dani, doplatek na daňovém bonusu nebo přeplatek na dani a doplatek na daňovém bonusu z ročního zúčtování vyplatí plátcce daně poplatníkovi nejpozději naposledy při zúčtování březnové mzdy po uplynutí zdaňovacího období, je-li úhrnná částka přeplatku vyšší než 50 Kč
- případný nedoplatek z ročního zúčtování se poplatníkovi nesráží

1.3.5 Vybrané zaměstnanecké výhody a související daňový režim

Zaměstnanecká výhoda	Režim u zaměstnance	Náklad u zaměstnavatele
rekvalifikace, pokud souvisí s podnikáním zaměstnavatele	osvobozeno ¹⁾ § 6 odst. 9 písm. a) ZDP	ano, v rozsahu § 24 odst. 2 písm. j) bodu 3 ZDP
odborný rozvoj ²⁾ zaměstnanců, pokud souvisí s podnikáním zaměstnavatele	osvobozeno ¹⁾ § 6 odst. 9 písm. a) ZDP	ano, v rozsahu § 24 odst. 2 písm. j) bodu 3 ZDP